EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.12.2020.
COM(2020) 802 final

2020/0354 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti na sastancima stranaka Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na sastancima stranaka Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje

Sporazum o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje (Sporazum) prvi je pravno obvezujući međunarodni sporazum posebno usmjeren na nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov (ribolov NNN).

Njegov je glavni cilj sprečavanje ribolova NNN, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje tako da se plovilima koja se upotrebljavaju za ribolov NNN onemogući upotreba luka i stavljanje ulova na tržište. Na taj se način Sporazumom smanjuje poticaj za takva plovila da nastave obavljati ribolov te se ujedno sprečava da proizvodi ribarstva dobiveni ribolovom NNN stignu na nacionalna i međunarodna tržišta. Učinkovitom se provedbom Sporazuma u konačnici pridonosi dugoročnom očuvanju i održivom iskorištavanju živih morskih resursa i morskih ekosustava. Odredbe Sporazuma primjenjuju se na ribarska plovila koja traže odobrenje za ulazak u luku države koja nije njihova država zastave.

Sporazum je dogovoren u pregovorima u okviru Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO), čija je članica Europska unija. Odobrila ga je Konferencija FAO-a na 36. sastanku održanom 22. studenoga 2009. Rezolucijom br. 12/2009 na temelju članka XIV. stavka 1. Statuta FAO-a. Stupio je na snagu 5. lipnja 2016. i trenutačno[1] ima 67 stranaka.

Europska unija, koja je Sporazumu pristupila 2011., bila je među prvim strankama Sporazuma[2].

2.2. Sastanak stranaka

U skladu sa Sporazumom sastanak stranaka jest tijelo za donošenje odluka, a sastaje se svake dvije godine ili češće ako tako odluči[3].

Člankom 24. stavkom 2. Sporazuma predviđeno je da četiri godine nakon stupanja na snagu Sporazuma FAO saziva sastanak stranaka radi revizije i ocjene učinkovitosti ovog Sporazuma u postizanju njegova cilja[4]. Nakon toga stranke, prema potrebi, odlučuju o daljnjim takvim sastancima.

Izvanredni sastanci stranaka mogu se održavati kad to stranke smatraju potrebnim ili na pisani zahtjev bilo koje stranke[5].

---

1 Listopad 2020.; http://www.fao.org/port-state-measures/background/parties-psma/en/.

2 Odluka Vijeća (EU) 2011/443 od 20. lipnja 2011. o odobrenju, u ime Europske unije, Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (SL L 191, 22.7.2011., str. 1).

3 Članak 5.1. Poslovnika za sastanke stranaka.

4 Taj sastanak, čiji je domaćin trebao biti EU, trebao je biti održan 2020., ali je odgođen za 2021. zbog pandemije bolesti COVID-19.

5 Članak 5.2. Poslovnika za sastanke stranaka.

2.3. Odluke sa sastanka stranaka

Sastanak stranaka ovlašten je donositi mjere za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje koje su obvezujuće za ugovorne stranke.

U načelu stranke donose važne odluke konsenzusom, no ako predsjedatelj utvrdi da su iscrpljene sve mogućnosti za postizanje konsenzusa, odluka se donosi običnom većinom danih glasova[6].

Izmjene Poslovnika za sastanke stranaka mogu se donijeti konsenzusom, a ako se konsenzus ne može postići, odluka se donosi dvotrećinskom većinom danih glasova, pod uvjetom da je takva većina veća od polovice ukupnog broja glasova svih stranaka[7]. Unija ima pravo sudjelovanja i pravo glasa.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Predlaže se da se stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na sastancima stranaka utvrdi dvostupanjskim pristupom. Odlukom Vijeća utvrdit će se vodeća načela i smjernice za stajalište Unije na višegodišnjoj osnovi, koje se zatim prilagođava za svaki sastanak na temelju neslužbenih dokumenata Komisije o kojima će raspravljati radna skupina Vijeća.

Taj se pristup trenutačno primjenjuje i u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO) i na stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na tim sastancima.

U ovoj odluci obuhvaćena su načela i smjernice zajedničke ribarstvene politike (ZRP) utvrđeni Uredbom (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[8] te se ona temelji na sustavu Zajednice za sprečavanje, nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje, koji je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1005/2008. Njome se uzimaju u obzir odredbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike[9], Uredbe Vijeća (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama[10], Uredbe Vijeća (EU) 2019/1241 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o očuvanju ribolovnih resursa i zaštiti morskih ekosustava putem tehničkih mjera[11] i Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 404/2011 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike[12].

U ovoj se odluci uzimaju u obzir i međunarodne obveze EU-a prema Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. (UNCLOS), Sporazumu Ujedinjenih naroda u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim stokovima i vrlo migratornim ribljim stokovima od 4. kolovoza 1995. (Sporazum UN-a o ribljim stokovima), Sporazumu o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama za

---

6 Članci 7.2. i 7.3. Poslovnika za sastanke stranaka.
Članak XVII. stavak 3. točka (a) Općeg poslovnika Organizacije.

7 Članak 13. Poslovnika za sastanke stranaka.

8 Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

9 SL L 343, 22.12.2009., str. 1.

10 SL L 347, 28.12.2017., str. 81.

11 SL L 198, 25.7.2019., str. 105.

12 SL L 112, 30.4.2011., str. 1.

očuvanje i gospodarenje Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (Sporazum FAO-a o usklađivanju) od 24. studenoga 1993., kao i prema drugim relevantnim multilateralnim i bilateralnim sporazumima.

Ova odluka odražava ciljeve utvrđene u Komunikaciji Komisije o vanjskoj dimenziji ZRP-a[13] i povezanim zaključcima Vijeća, zaključcima Vijeća o oceanima i morima[14], zaključcima Vijeća[15] o Zajedničkoj komunikaciji Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije pod nazivom „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana”[16], uključujući ciljeve povezane sa suradnjom s trećim zemljama za provedbu Sporazuma o mjerama države luke. Njome se uzimaju u obzir i aspekti ribolova NNN iz Strategije EU-a za pomorsku sigurnost[17] i revidiranog akcijskog plana za njezinu provedbu[18].

Naposljetku, odluka je nadahnuta izjavom Komisije u Komunikaciji o europskom zelenom planu[19] da će početi primjenjivati pristup nulte tolerancije prema nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu, što je cilj koji je potom potvrđen u dvjema komunikacijama Komisije o „Strategiji EU-a za bioraznolikosti do 2030.”[20] i „Strategiji ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”[21].

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

„Akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaćaju akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaćaju i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[22].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Sastanak stranaka tijelo je osnovano na temelju sporazuma, odnosno Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje.

Akti koje donosi sastanak stranaka proizvode pravne učinke. Predviđeni akti sa sastanka stranaka bit će obvezujući u skladu s međunarodnim pravom i mogu presudno utjecati na sadržaj sljedećih propisa EU-a:

---

13 COM(2011) 424, 13.7.2011.
14 14249/19, 19.11.2019.
15 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.
16 JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.
17 Dokument 11205/14 Vijeća Europske unije, 24.6.2014.
18 Dokument 10494/18 Vijeća Europske unije, 26.6.2018.
19 COM(2019) 640 final, 11.12.2019.
20 COM(2020) 380 final, 20.5.2020.
21 COM(2020) 381 final, 20.5.2020.
22 Presuda Suda od 7. listopada 2014., *Njemačka protiv Vijeća*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

- Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje[23],
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike[24],
- Uredba Vijeća (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama[25],
- Uredba Vijeća (EU) 2019/1241 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o očuvanju ribolovnih resursa i zaštiti morskih ekosustava putem tehničkih mjera[26],
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 404/2011 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike[27].

Međutim, predviđenim aktima ne dopunjuje se niti se mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime na onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenih akata odnose se na ribarstvo. Uredba (EU) br. 1380/2013 pravna je osnova u kojoj su utvrđena načela sadržana u ovom stajalištu.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 43. stavak 2. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 43. stavak 2. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

---

[23] SL L 286, 29.10.2008., str. 1.
[24] SL L 343, 22.12.2009., str. 1.
[25] SL L 347, 28.12.2017., str. 81.
[26] SL L 198, 25.7.2019., str. 105.
[27] SL L 112, 30.4.2011., str. 1.

2020/0354 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti na sastancima stranaka Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje („Sporazum”) koji je dogovoren u pregovorima u okviru Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO), čija je Unija članica, Unija je odobrila Odlukom Vijeća (EU) 2011/443[1]. Sporazum je stupio na snagu 5. lipnja 2016.

(2) U skladu sa Sporazumom sastanak stranaka jest tijelo za donošenje odluka te je ovlašten donositi mjere za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje koje su obvezujuće za ugovorne stranke. Sastaje se svake dvije godine ili češće ako tako odluči.

(3) Člankom 24. stavkom 2. Sporazuma predviđeno je da četiri godine nakon stupanja na snagu Sporazuma FAO saziva sastanak stranaka radi revizije i ocjene učinkovitosti ovog Sporazuma u postizanju njegova cilja. Nakon toga stranke, prema potrebi, odlučuju o daljnjim takvim sastancima. Izvanredni sastanci stranaka mogu se održavati kad to stranke smatraju potrebnim ili na pisani zahtjev bilo koje stranke.

(4) Primjereno je utvrditi stajalište koje u ime Unije treba zauzeti na sastanku stranaka Sporazuma za prvi sastanak u svrhu revizije Sporazuma[2] kako je utvrđeno u njegovu članku 24. stavku 2. i tri sljedeća sastanka stranaka koja se održavaju svake dvije godine te za sve povezane sastanke koji će se u tom pogledu održati između tih redovnih sastanaka od donošenja trenutačnog stajališta jer će mjere u skladu sa Sporazumom biti obvezujuće za Uniju i moći će presudno utjecati na sadržaj prava Unije, odnosno na uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008[3] i (EZ) br. 1224/2009[4], Uredbu (EU) 2017/2403[5] Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 404/2011 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 o

---

1 Odluka Vijeća (EU) 2011/443 od 20. lipnja 2011. o odobrenju, u ime Europske unije, Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (SL L 191, 22.7.2011., str. 1).

2 Trenutačno planirano za razdoblje od 31. svibnja do 4. lipnja 2021.

3 SL L 286, 29.10.2008., str. 1.

4 SL L 343, 22.12.2009., str. 1.

5 SL L 347, 28.12.2017., str. 81.

uspostavi sustava kontrole Unije za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike[6].

(5) S obzirom na potrebu da se stajalištem Unije uzmu u obzir novi događaji, na temelju relevantnih informacija predstavljenih prije ili tijekom sastanaka stranaka, potrebno je utvrditi postupke u skladu s načelom lojalne suradnje među institucijama Unije sadržanim u članku 13. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji, radi godišnjeg utvrđivanja stajališta Unije za prvi sastanak u svrhu revizije Sporazuma kako je utvrđeno u njegovu članku 24. stavku 2., kao i za tri sljedeća sastanka stranaka koji se održavaju svake dvije godine i sve povezane sastanke između tih redovnih sastanaka.

(6) Glavni je cilj Sporazuma sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (ribolov NNN), odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje tako da se plovilima koja se upotrebljavaju za ribolov NNN onemogući upotreba luka i stavljanje ulova na tržište. Na taj se način Sporazumom smanjuje poticaj za takva plovila da nastave obavljati ribolov te se ujedno sprečava da proizvodi ribarstva dobiveni ribolovom NNN stignu na nacionalna i međunarodna tržišta.

(7) Ribolov NNN jedna je od najozbiljnijih prijetnji održivom iskorištavanju živih vodenih bogatstava i njime se ugrožava sam temelj Unijine zajedničke ribarstvene politike te međunarodna nastojanja u pogledu promicanja boljeg upravljanja oceanima.

(8) Sastanak stranaka Sporazuma odgovoran je za donošenje mjera osmišljenih kako bi se osigurala provedba Sporazuma, a time i osiguralo dugoročno očuvanje i održiva upotreba živih morskih resursa i morskih ekosustava. Unija bi na tim sastancima trebala imati aktivnu, učinkovitu i konstruktivnu ulogu kako bi osigurala provedbu Sporazuma i potaknula međunarodnu suradnju u pogledu ribolova NNN,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Europske unije treba zauzeti na sastancima stranaka Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje utvrđeno je u Prilogu I.

To je stajalište utvrđeno za prvi sastanak u svrhu revizije Sporazuma kako je utvrđeno u njegovu članku 24. stavku 2., kao i za tri sljedeća sastanka stranaka koja se održavaju svake dvije godine i za sve povezane sastanke koji se održavaju između tih redovnih sastanaka.

Članak 2.

Godišnje utvrđivanje stajališta Unije koje treba zauzeti na sastancima stranaka Sporazuma navedeno u drugom stavku članka 1. provodi se u skladu s Prilogom II.

Članak 3.

Stajalište Unije utvrđeno u Prilogu I. Vijeće ocjenjuje i, prema potrebi, revidira na prijedlog Komisije najkasnije do sastanka stranaka Sporazuma koji se održava nakon trećeg sastanka iz članka 1. stavka 2.

---

[6] SL L 112, 30.4.2011., str. 1.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik